

ÅRET DER GIK

2020

RÅDET FOR
GRØN OMSTILLING

Året 2020

2020 blev endnu et travlt år for **Rådet for Grøn Omstilling**. Det var et år, hvor Corona dominerede dagsordenen, men hvor der stadig var et enormt fokus på det grønne og et fortsat stort behov for Rådet for Grøn Omstilling som en aktør, der går i dybden og ser på tværs i alle de vanskelige miljø- og klimaudfordringer, vi står i. Det har været et år med stor skuffelse over den politiske træghed i forhold til den grønne omstilling, og vi har haft travlt med at levere velfunderet modspil til det grønne spin og inspirere til et større momentum.

Vi har som vanligt arbejdet med en lang række projekter inden for et bredt felt af emner - alle med klima- og miljøudfordringerne som omdrejningspunkt. Projekter er blevet afsluttet, og nye projekter er kommet til, og vi har dermed fastholdt og udviklet vores projektarbejde, der som altid har været en meget væsentlig del af rådets aktiviteter.

Samtidig har vi i 2020 haft mulighed for en ekstra indsats gennem deltagelse i diverse arbejdsgrupper og netværk, samt ved understøttelse af politikudvikling i partierne på Christiansborg og i Europarlamentet.

Året 2020 var det første hele år med rådets nye navn, og vi har så småt kunne se effekterne af navneskiftet og vores øgede kommunikationsindsats: Flere medlemmer, flere følgere på sociale medier og vores nyhedsbrev, større interesse for vores arbejde og en bedre forståelse af, hvad vi som organisation står for og beskæftiger os med. Vi har arbejdet fokuseret på at kommunikere vores holdninger, viden og resultater og for at videreføre vores brand som en løsningsorienteret, holistisk tænkende og værdibaseret grøn civilsamfundsaktør.

Organisationens økonomi i 2020 har været fornuftig. Vi er gået ud af året med et lille overskud, og vi har, ikke mindst pga. vores finanslovsbevillinger, sikret organisationen en nogenlunde stabil økonomi det kommende år.

Alle vores aktiviteter og vores arbejde for den grønne omstilling er i sidste ende båret af medlemmerne i vores forening. Uden dem var Rådet for Grøn Omstilling ikke her. Tak til alle jer for opbakningen og støtten til den grønne omstilling gennem hele 2020.

Vores

Politiske kampe

Rådet for Grøn Omstilling har gennem 2020 kæmpet en lang række kampe for konkrete indsatser på klima- og miljøområdet. Her har vi opsummeret nogle af de væsentligste.

Klimaet har igen i 2020 stået højt på den politiske dagsorden, og 2020 var også året, hvor den nye ambitiøse klimalov blev vedtaget. Det er en lov, som vi har presset på for gennem længere tid, og vi var glade for at se et bredt politisk flertal for en lov, der slår 70-procentsmålsætningen fast. Gennem hele 2020 har vi talt for et langt højere ambitionsniveau og en sammenhængende klima- og miljøpolitik, men klimalovens løfter er desværre ikke blevet indfriet. 2020 blev året hvor regeringen fremlagde sin hockeystavsvision, hvor alt for mange CO₂-reduktioner udskydes til sidst i 2020'erne, hvilket kom til udtryk gennem en række utilstrækkelige politiske udspil og forlig. Vi har løbende gjort opmærksom på afstanden mellem klimalovens løfter og den førte politik, og vi har budt ind med forslag og ideer inden for alle de væsentligste sektorer.

Vores energiforbrug og produktion er stadig helt centrale i den grønne omstilling, og vi har i 2020 fortsat vores arbejde for effektiv udnyttelse af energien, omstilling af energiproduktionen til vedvarende energi og et velreguleret og omkostningseffektivt

energisystem. Klimahandlingsplanen for energi og industri fra juni var desværre ikke tilstrækkelig, og vi har gennem resten af 2020 arbejdet for en ambitiøs implementering af aftalens elementer og derudover sat ekstra fokus på vores ikke-bæredygtige forbrug af biomasse.

Landbruget er som bekendt en væsentlig faktor både ift. klima- og miljøudfordringerne, og her har vi sat ind med bl.a. et fokus på udvikling af den fælleseuropæiske landbrugspolitik og national regulering og løsninger, der kan bidrage til en sektor i balance med både naturen og de øvrige samfund. Fokus har blandt andet været på fosforkredsløbet og omlægning til en mindre animalsk produktion. Vi har luftet vores undren over de gentagne udskydelser af klimaplanen for landbruget og vil fortsætte med at følge og påvirke processerne i 2021.

Transport kom i 2020 for alvor i politikernes søgelys i forhold til klima. Vores hovedfokus i forbindelse med bilafgifter har været at maksimalt fremme elbiler og mindske skattebegunstigelsen af plugin-hybridbiler. I forhold til iblanding af biobrændstoffer har vi arbejdet ihærdigt for at mindske brugen af 1. generations-biobrændstoffer, hvilket endte ret fornuftigt med fremtidig indregning af de negative

klimaeffekter, der sker i andre lande samt et de facto forbud mod brug af palme- og sojaolie. Vi deltog endvidere i arbejdet i de tre klimapartnerskaber inden for transport og har særligt inden for luftfartens klimapartnerskab lykkedes med at hæve ambitionsniveauet for klimahandling.

På **bygningssområdet** har vi fortsat vores arbejde for øget energieffektivitet i byggeriet og for at øge det politiske fokus på den indlejrede CO₂ i vores bygninger, dvs. den CO₂ der udledes ved udvinding, produktion og transport af byggematerialer. I 2020 skete der endelig et gennembrud på dette område, da regeringen i december fremlagde et oplæg til en "Strategi for Bæredygtigt Byggeri", og i marts 2021 indgik en endelig aftale med de andre partier, hvori der var inkluderet både krav til netop CO₂/m² for nybyggeri, samt andre af vores forslag. Ambitionerne var dog for lave, udrulningen for langsom, og der manglede desværre CO₂-krav for renovering. Der ligger derfor nu et arbejde i at løfte ambitionsniveauet.

Vores arbejde med at nedbringe **luftforureningen** har fokuseret på at opnå en meget mere ambitiøs international regulering via FN og EU, alt imens vi har fortsat vores målrettede arbejde herhjemme med oplysning om de omfattende helbredsskader af luftforureningen og de simple tekniske løsninger. De tre største kilder til skadelig udendørs luftforurening i Danmark er brænderøg, landbrug og vejtrafik. Luftforureningen fra vejtrafikken falder hastigt grundet EU-krav. Tilbage står vi med forureningen fra brænderøg og landbruget, hvor førstnævnte let kan løses ved overgang til rene energikilder.

Vi har fulgt dagsordenen om **cirkulær økonomi, plastik og skadelige kemikalier**. I 2020 fik Danmark en ny handlingsplan for cirkulær økonomi, som bl.a. skal bidrage til den nationale CO₂-reduktion og opnåelsen af

70-procentsmålet i 2030. Vi har kritiseret det ensidige fokus på genanvendelse, da reduktion og genbrug er de vigtigste tiltag for at få knækket affaldskurven og sænket CO₂-udledningen. I forbindelse med implementeringen af engangsplastdirektivet i EU og udvidet producentansvar for emballage, som er i fuld gang, har vi også arbejdet målrettet for større krav til reduktion og genbrug. I 2020 præsenterede EU også en ny ambitiøs kemikaliestrategi. Vi har i mange år arbejdet for, at særligt hormonforstyrrende stoffer bliver omfattet af EU's kemikalielovgivning, og det ser nu endelig ud til at lykkes, selvom der stadig er rum for forbedringer.

Vi har som så mange andre kæmpet for en **grøn afgiftsreform**, og vi fremlagde i juni måned en rapport med konkrete forslag til en lang række afgiftsændringer, både på klima- og miljøområdet. Spørgsmålet om en CO₂-afgift har været helt central i denne debat, men den blev desværre skudt til hjørnespark med nedsættelse af en ekspertgruppe. Vi er glade for, at vi er blevet inviteret med i regeringens følgegruppe for udviklingen af CO₂-afgiften og håber at kunne bidrage til en ambitiøs løsning i løbet af 2021.

Blandt de få lyspunkter i 2020 er aftalen om **aflysning af den 8. udbudsrunde** for olie- og gasefterforskning i Nordsøen. En sag som vi også har arbejdet hårdt for. Aftalen blev et godt skridt på vejen og et tydeligt signal til olieindustrien om, at festen i Nordsøen må stoppe, og selvom man godt kunne ønske sig en hurtigere afvikling af aktiviteterne, ser vi aftalen som et vigtigt første skridt.

Indsatsen som Grøn Civilsamfundsaktør

Rådet for Grøn Omstilling har ikke kun haft fokus på den grønne lobbyisme på Christiansborg og i EU. Vores rolle som samarbejdsorienteret civilsamfundsaktør er også at skabe viden om og sikre momentum i den grønne omstilling i resten af samfundet.

Vi har løbende gennem 2020 deltaget i den offentlige debat, og vi har formidlet viden om løsninger og vejene frem mod et grønnere samfund. Vi har afholdt en række konferencer og offentlige møder, hvor vi i fællesskab med eksperter, politikere og andre aktører er blevet klogere på, hvordan vi fremmer den grønne omstilling.

Vores tilgang som faktabaseret, analyserende og samarbejdende organisation har i 2020 åbnet mange døre og givet os et godt afsæt for at bringe vores grønne værdier i spil. Vi har løbende optrådt i konferencer, TV- og radioindslag og er ofte blevet citeret i de skrevne medier. I 2020 har vi også kunnet øge vores deltagelse i diverse følgegrupper og netværk, hvor vi har spillet ind og sat vores grønne fingeraftryk.

Rådet for Grøn Omstilling har i 2020 deltaget i bl.a.:

- Klimarådets dialogforum
- Rådet for Energieffektiv Omstilling (tidl. Energisparerådet)
- Ecodesign-følgegruppen (under Energistyrelsen)
- Følgegruppe for elsektorens Markedsmodel 3.0 (under Energistyrelsen)
- Bestyrelsen for Promilleafgiftsfonden for Frugt og Grønt
- Partnerskabet for vidensopbygning om virkemidler og arealregulering (under Landbrugsstyrelsen)
- Kemikalieforum (under Miljøministeriet, RGO har formandskabet)
- Advisory Board for Center for Cirkulær Kemi (under Miljøstyrelsen)
- Branchepanel for byggeri (under Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen)
- Københavns Kommunes ekspertgruppe for luftforurening
- Informationsgruppe til Engangsplastikdirektivet (under Miljøministeriet)
- Følgegruppe for Udvidet producentansvar for emballage (under Miljøministeriet)
- Følgegruppe for Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (under Energistyrelsen)
- Følgegruppe for Life AskREACH/Tjekkemien (under Miljøstyrelsen)
- Følgegruppe for forbrugerombudsmandens retningslinjer for markedsføring af grøn strøm
- Følgegruppe for Forbrugerrådet Tænk Kemi
- Klimapartnerskabet for landtransport
- Luftfartens klimapartnerskab
- Renovering på Dagsordenen
- Broen til Fremtiden
- DIF's styregruppe for "Idrætten tager ansvar"
- 92-gruppen - Forum for Bæredygtig Udvikling
- Det Grønne Kontaktudvalg

Projekterne

Rådet for Grøn Omstilling har i 2020 arbejdet på en lang række projekter, hvor vi stiller skarpt på miljø- og klimaudfordringerne, udvikler nye løsninger og lobbyer for den grønne omstilling. Her er en kort beskrivelse af vores største projekter i 2020.

Energieffektivitet i bygninger, virksomheder og transport. Vi har fortsat vores mangeårige arbejde for effektiv brug af energien og omstilling af energisektoren. Energieffektivitet bliver desværre ofte glemt som en vigtig del af den grønne omstilling og der har været hårdt brug for, at nogen holder energieffektiviseringsfanen højt. Projektet er støttet af Energifonden.

Nye veje for biomassen. Med dette projekt har vi stillet skarpt på de store klima- og miljøudfordringer ved afbrænding af biomasse i vores el- og varmesystem. Dagsordenen har fyldt meget i debatten i 2020 og vi har arbejdet for strengere regulering på området. Projektet er støttet af Birdlife Europe og European Climate Foundation.

Fremtidens landbrug. Hvordan bør fremtidens landbrug se ud? Det har vi gennem de seneste fire år leveret en række bud på. Det faglige indhold i projektet er produceret i samarbejde med førende forskere på området, og vi har i 2020 haft særligt fokus på fosforproblematikken. Projektet er støttet af Veluxfonden.

Nordisk mad i forandring. Fremtidens plantebaserede fødevarer systemer er nøglen til et landbrug i balance med klima og miljø. Vi har i dette projekt stillet skarpt på en række gode eksempler, der illustrerer, hvordan en mere plantebaseret kost og en bæredygtig fødevarerproduktion kan understøtte vores klima- og miljømålsætninger. Projektet er støttet af Nordisk Ministerråd.

Et Plastfrit Hav. De seneste fem år har vi arbejdet særdeles aktivt på de politiske indsatser på plastområdet. Vi har fastholdt og forstærket dialogen med folketingsmedlemmer og europaparlamentarikere og derigennem skabt modvægt til industri- og erhvervsinteresser. I 2020 har vi stillet skarpt på mikroplastik og den uheldsmæssige anvendelse – med kunstgræsbaner som eksempel. Projektet er støttet af Veluxfonden.

Bygningers udvidede rolle i den grønne omstilling. I 2020 søsatte vi i fællesskab med CONCITO et 2-årigt projekt, der sætter fokus på bygningers rolle i den grønne omstilling. Formålet med projektet er at fremme klimavenlige, bæredygtige og sunde bygninger. Projektet er finansieret af Realdania og Grundejernes Investeringsfond.

Elektriske lastbiler. Udviklingen inden for batteriteknologi går nu så hurtigt, at det giver mening også at omstille de helt tunge køretøjer til batteri-elektriske køretøjer. Derfor arbejder vi på at udbrede viden om elektriske lastbiler og sikre gode rammevilkår for en hurtig grøn omstilling af lastbiler i Danmark. Projektet er støttet af European Climate Foundation.

Tagboliger. Det medfører store CO₂-besparelser og er økonomisk favorabelt at udnytte byens tomme tagrum til boliger frem for at bygge nye huse. Projektet har sat fokus på mulighederne og kommer med gode råd til, hvordan man kan få udnyttet de tomme tagrum. Projektet er støttet af Grundejernes Investeringsfond.

Renere Skibsfart. Passagerskibe og fragtskibe udleder store mængder CO₂ og helbredsskadelig luftforurening. Vi arbejder i dette projekt for at stramme miljøkravene til både lokal, regional og international skibsfart. Projektet er støttet af EU Kommissionen, Climate Works Foundation og Seas at Risk.

Indeklima i daginstitutioner. I 2020 har vi startet et nyt projekt, hvor vi sætter fokus på bl.a. skadelige kemikalier og luftforurening i daginstitutioner. I projektet skal vi under- og udbygge viden fra vores tidligere projekter på området. Målet er dels at udvikle en række konkrete anbefalinger til kommuner og

daginstitutioner, og dels at få børns indeklima på den politiske dagsorden – både lokalt og nationalt. Projektet er støttet af Realdania.

Oplysning og debat om et grønt EU. Vi har i 2020 fortsat vores arbejde på at formidle viden og skabe debat om de grønne processer i EU. Det har vi bl.a. gjort gennem en række debatarrangementer og debatindlæg i landsdækkende medier. Projektet er støttet af Europeanævnets.

Der er mere uddybende beskrivelser af alle vores projekter på vores hjemmeside: www.rgo.dk/projekter

Kampagner & Kommunikation

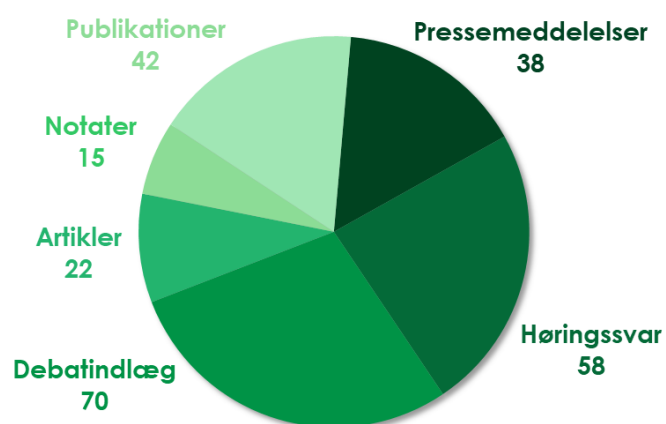
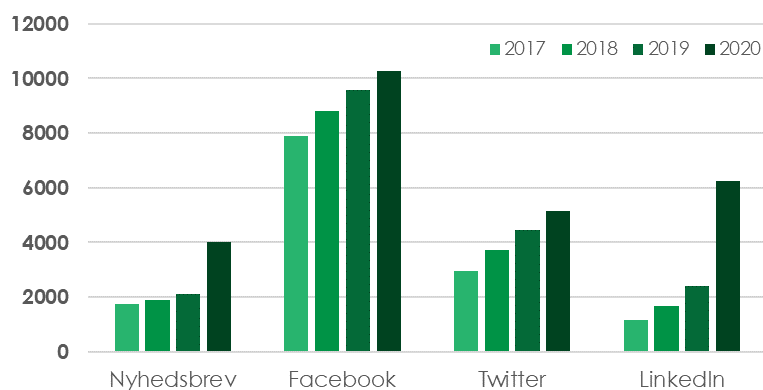

I 2020 har vi forøget vores kommunikationsindsats med det mål at slå vores nye navn og identitet fast samt at sikre størst mulig grøn gennemslagskraft.

Det er blevet til en lang række debatindlæg i skrevne medier og optræden i TV og radio. Vi har set en fremgang i medieomtaler, hvor vi i 2020 blev talt 1619 gange (mod 1548 i 2019).

Magasinet for Grøn Omstilling er som vanligt udkommet i et sommernummer og et vinternummer. Magasinerne kan downloades på vores hjemmeside (www.rgo.dk/magasinet-gron-omstilling).

I 2020 har vi kørt en række kampagner på vores sociale medier. I den forbindelse er vi begyndt at benytte annoncering for at få vores budskaber ud til endnu flere og

styrke vores gennemslagskraft. I første halvår kørte vi to mindre kampagner: Stop brug af biomasse og Nej tak til skadelig kemi. Mens vi i andet halvår har kørt en større kampagne imod luftforurening, der var bundet op på en underskriftindsamling og en række politiske anbefalinger til at begrænse luftforurening i Danmark.

På vores Sociale Medier (Facebook, LinkedIn og Twitter) har vi ydermere hver uge lavet flere opslag, der formidler vores indspil og budskaber, samt nyt om vores projektarbejde, seminarer eller lignende. Vores kommunikationsindsats har givet udslag i en pæn stigning i følgere på de sociale medier og vores nyhedsbrev i løbet af 2020. Vi har også oplevet en pæn trafik på vores hjemmeside, hvor vi i 2020 har haft ca. 100.000 besøgende.